

Iz pravosodne prakse.

Civilno pravo.

a) Dedičem pokojnika, kateri so se spustili v pravdo, sme nakladati pravdni njih nasprotnik glavno prisego o dejanju, dogodivšem se za njih mladih let med njim in pokojnikom.

Tožbi M. V. od 26. maja 1892, št. 3315, v kateri je zahteval, naj se obsodi tožence D. K., N. K. in A. K., dediče rajnega Bohvala K., da mu plačajo za opravnino »dello star del credere« 800 gld. s pripadki vred, ugodilo je deželno sodišče v Trstu z razsodbo od 16. decembra 1896, št. 8153 vsaj deloma, odbivši namreč tožbo, na kolikor je bila naperjena zoper sotoženca D. K. in obsodivši oba druga sotoženca, da plačata tožniku po močeh zapuščine rajnega B. K. dve tretjini vtoženih 800 gld. rekše 833 : 32 kr., ako se dokazete z glavno prisego v repliki tožencem naloženi ti-le okolnosti:

- a)* da je bila ugotovljena med rajnim B. K. in tožnikom na 800 gld. opravnina, gredoča tožniku oziroma na »stare del credere« za poslovanja s carjevico (turšico), ki jih je imel pokojni B. K. s Št. P. iz K.
- b)* da je rajni B. K. sedaj pod to, sedaj pod drugo pretvezo odlašal s plačanjem ugotovljene opravnine.

To razsodbo oprlo je na te-le razloge:

Tožnik pravi, da je prevzel v 1865. in 1866. letih Št. P. iz K. »stare del credere« do rajnkega B. K. za carjevico, ki bi jo le-ta dajal na upanje prav tu imenovanemu Št. P., da je odpravnina, odnoseča se na le-ta stare del credere za poslovanja s carjevico, izvršivša se med Št. P. in B. K., bila ugotovljena med tožnikom in B. K. soglasno na 800 gld., da je odlašal po tem obračunjenji B. K. s plačanjem ugotovljene opravnine sedaj pod tem, sedaj pod drugim izgovorom in radi tega zahteva, da mu toženca, njegovi dediči, plačajo vtoženo opravnino. Zoper to tožbo vgovarjali so toženci pred vsem: *a)* vgovor nedostatnosti pasivne pravdne pravice, trde, da sotoženec B. K. ni dedič rajnega B. K., da ga je toraj iz pravde izključiti in da je treba tožbo odbiti, na kolikor je zoper njega naperjena. Potem so se pa ozbiljno *b)* uprli plačanju vtoženih 800 gld. navedši, da so bili oni še otroci takrat, ko se je vršilo mišljeno ugotovljenje opravnine in da radi tega ni pripusten

slovom dvorn. dekr. od 31. avgusta 1798, št. 430. just. zak. zb. dokaz po glavni vračni prisegi, ki jo hoče tožnik njim naložiti. *Ad a)* Kakor se vidi iz prisojilne listine trgovinskega in pomorskega sodišča v Trstu od 25. oktobra 1872, št. 9828 izdane po rajnem B. K., bila je prisojena njegova zapuščina ml. njegovim otrokom A., N. in K., o sotožencu D. K. ni pa v prisojilni listini prav nobene omenes. Res je sicer, da se sotoženec D. K. ni spustil v pravljanje, pričeto s tožbo od 26. maja 1892, št. 3315, a z ozirom na določbo dvorn. dekr. od 5. marca 1847, št. 1042. zb. just. zak. je domnevati, da se je pridružil v navzočni pravdi obema drugima sotožencema. Z ozirom na to sprejelo je pravdno sodišče leta vgovor, ki ga je oglašil njemu na korist drugi sotoženec N. K. ter je odbilo tožbo, na kolikor je bila naperjena zoper B. K. *Ad b)* Omenilo se je že, da je bila prisojena zapuščina rajnega Bohvala K. nedoletnim njegovim otrokom A., N. in K. in oni, sprejemši njegovo zapuščino, nameščajo glede iste slovom §-a 547. obč. drž. zak. bivšega njenega lastnika, slovom §-a 548. obč. drž. zak. prevzemajo pa vse dolžnosti, ki jih je imel izvršiti pokojnik z imenjem svojim. Ko je umrl B. K., bili so imenovani njegovi otroci še nedoletni in domnevati je, da so sprejeli pogojno njegovo zapuščino da si ni to izrečno izraženo v navedeni prisojilni listini. Ker je bila toraj zapuščina B. K. že prisojena na podlagi uslovnega dedičem oglašnja, odgovarjajo njegovi dediči slovom določeb §-ov 550. in 821. obč. drž. zak. za vse dolžnosti njegove le po razmeri delov zapuščine, na nje prejšedših. Zoper sodediča K. K. ni bila pa vložena omenjena tožba in radi tega ni moglo obsoditi sodeče sodišče nego oba sotoženca A. K. in N. K. da plačata tožniku dve tretjini vtožene opravnine. Iz priloženih krstnih listov vidi se, da so bili dediči B. K. še otroci, ko se je vršilo, kakor pravi tožnik, vprašavno ugotovljenje vpravnine in gotovo je, da ne bi se moglo pripustiti vsled določeb §-a 140. ces. pat. od 1. maja 1781, št. 13. in dvorn. dekr. od 21. avgusta 1798, št. 430. just. zak. zb. vračne glavne prisege, njim naložene v navedenih odločivnih okolnostih, ako bi bili oni nedorasli še dan danes. Ker sta pa prekoračila A. B. K. in N. B. K. ne samo leta nedorastosti nego tudi leta nedoletnosti, ker sta polnoletna že oba in ker sta mogla tekom časa, naj si bo po vpogledanju v trgovinske knjige rajnega svojega očeta, naj si bo na drug način, poizvedovati in pozvedeti o poslovnih razmerah, do-

godivših se med rajnim očetom in tožnikom, ker sta stopila v zapuščino rajnega svojega očeta in ker ga nameščata toraj slovom §-ov 547., 548., 550. in 821. obč. drž. zak. glede vseh dolžnostij, ki jih je imel izpolniti z imenjem svojim, je gotovo, da vodita v smislu §-a 207. ces. pat. od 1. maja 1781, št. 13. just. zak. zb. navzočno pravdo v svojem imenu. Sotoženec N. B. K. je sam priznal, da je dal tožniku marsikedar kako vsotico novcev, dasi pravi, da je to dajal le dobrovoljno in iz milosrčnosti. Istotako izpovedal je svedok Št. P., da je bil tožnik mešetar rajnemu B. K. in uvaživši vse to, ne more se trditi, da si je tožnik sam izmislil vprašavne okolnosti, na katere se oslanja njegova tožba. Ker so toraj te okolnosti odločivne in ker se sme poslužiti pravdna stranka slovom ces. odloka od 31. okt. 1785, št. 489. just. zak. zb. v nedostatku drugih dokazil glavne prisege in da jo sme nalagati slovom tu navedenega cesarskega poveljenja št. 1111 svojemu pravdnemu nasprotniku v vsakem pravdnem spisu, pripustilo je sodeče sodišče glavno prisego določivši, da bodi od nje odvisen izhod pravde glede bistva in glede pravnih troškov.

Le to rzsodbo potrdilo je višje deželno sodišče v Trstu z odločbo od 11. februvarija 1897, št. 720, dodavši jej še te le razloge:

V pravdi navedeno ugotovljenje opravnine in tega ugotovljenja zaključenje smatrati je vsekakor za dejanski okolnosti, vidni, kateri bi lahko opazil vsakdo, kdor je le prisoten bil za njiju vršenja; oni se ne razplinjata toraj v priprosta sklepanja, ki se jih hoče izvajati iz nedoločnih dejanj, kajti v takem slučaju, ako bi se hotelo okleniti pravnih nazorov tožencev ne bi se moglo dokazati zgodivšega se obračunanja niti po svedokih ne, da si so bili v prav to svrho pozvani in da si so pri tem ves čas prisostvovali. Glavno prisego sme se naložiti dedičem kakega pokojnika v okolnostih za-nje tujih; kajti § 207. sodn. reda izključuje le one osebe, ki vodijo pravdo v imenu tretjega, od priseganja o tujih dejanjih, med take osebe ni pa šteti dedičev kakega rajnika, ker oni stvarjajo, slovom §-a 547. obč. drž. zak. z zapustnikom eno samo osobo in ne vodijo toraj pravde v imeni zapuščine, nego jo vodijo v svojem imenu.

Najvišje sodišče, ne zazrši v rzsodbah nižjih sodišč ni ničnosti, ni očite krivice, odbilo je z odločbo od 2. junija 1897, št. 5893 tožencev izvenredno revizijo, ter je dodalo še te-le razloge:

Trditve, sestavljajoče bistvo dokazne zadače, obrazovane v razsodbah nižjih sodnih inštanc, obsegajo dejanska vprašanja, glede katerih ni bila odvzeta tožencem zmožnost, da ne bi mogli poizvedovati in izvedeti o njih. Ne more se toraj trditi, da ni pripustna glavna prisega, pripuščena v razsodbah nižjih sodišč, češ, da ni z dejanji zadosti podkrepljena. Res je, da so bili toženci še v mladih letih, ko se je vršilo vprašavno vgotovljenje tožiteljeve tirjatve, okolnost ta, ne stvarja pa zakonitega absolutnega zadržka, da ne bi se pripustilo omenjene prisega, kajti s popraševanjem in poizvedovanjem mogli so tekom časa izvedeti odnosna poslovanja. To je tem bolj domnevati, ker izhaja iz pravnih spisov, da so morala njim znana biti trgovinska poslovanja s St. P. in K., in ker je so-toženec N. K. sam priznal, da je dal včasih tožencu po kako novčno vsoto.

T.

b) Od maloletnika sme se s tožbo nazaj zahtevati le one reči, ki so se mu dale v očito korist (§-i 233., 243., 244., 246., 247., 248. obč. drž. zak.)

V tožbi P. R. od 21. februarja 1894, št. 1201 izraženo zahtevanje, naj se obsodi toženca, ml.¹⁾ A. W., da mu plača v 14 dneh pod eksekucijo vsoto 5231 gl. 80 kr. in vsoto 1300 gl. za razne zajme in dajila s pr. vred, odbilo je deželno sodišče v vsem obsegu in je opiralo odnosno svojo razsodbo od 18. nov. 1896, št. 7963 na te-le razloge:

V svoji tožbi pripoveduje tožnik, da se je nahajal ml. toženec marsikedar v tako velikih ekonomičnih potrebah, da se je večkrat obracal do njega z najživejšimi prošnjami, ne bi li mu v takih stiskah in nadlogah pomagal, trde, da mu nedostaje oziroma na življenske njegove razmere in na socialno stanje najpotrebnejših reči, da je udajaje se tem prošnjam in ker se mu je ml. toženec tudi omilil, neredkokrat mu pomagal davši mu v zajem marsikako

¹⁾ Človek je

a) nezmožen do sedmega leta svoje starosti, b) nedorasel od 7. do 12. (v ženskah, ker po dovršenem dvanajstem letu gredo lahko za mož vsaj po kano-ničnem pravu), odnosno do 14. leta (v moških), c) nedoleten od 12. odnosno od 14. do 18. leta in d) maloleten od 18. do 24. svojega leta od rojstva, odnosno od 18. leta dotlej, dokler mu ni bil dovoljen spregled starosti, ali kakor pravijo na Krasu, dokler si ni let prikupil,

Pis.

novčno vsoto, da se je po tem takem ustanovilo tekom časa med njim in nedol. tožencem nepretržno razmerje prijateljstva in pravnega poslovanja, da se je obračal potem ml. toženec v vseh svojih potrebah in stiskah vedno do njega tudi za večje novčne vsote zlasti, kadar so nanj pritiskali razni njegovi upniki ali kadar je kaj nujno potreboval v zdravstvene ali v druge kake svrhe zagotavlja mu, da ima veliko imetje, s katerim pokrije prav lahko vse svoje dolgove, čem doseže svojo polnoletnost in trde, da porablja, kar bi mu sploh tožnik posodil, le za najnujne potrebščine, katere tudi zakon take pripozna, da je dajal vrhu tega stanovanje in hrano ml. tožencu leto dnij v onem času, ko se je resnično tudi nahajal v skrajnih nujah in nadlogah, ker ni dobival iz razlogov njemu (tožniku) neznanih nego malen del mesečnih svojih prihodkov, vzdrževaje in oskrbovaje ga z vsem potrebnim kakor svojega krvnega sina in da je tako narasel ves dolg ml. toženca do tožnika na 35.448 gld. av. v., katerega ni mu hotelo priznati sodišče slovom svojega odloka od 23. decembra 1893, št. 8941 v nespornem postopku. Z ozirom na vse to, je tožnik prisiljen, tožiti za svoje ml. toženca. Da olajša pa vse razpravo, ker so bila izvršena v raznih časih pojedina vzajmovanja in pojedina dajanja in ker so tudi raznega bistva, da si se opirajo na isti pravni naslov, zahteva tožnik z današnjo svojo tožbo, naj se obsodi ml. toženca, da mu plača 5231 gld. 80 kr. za obleko, perilo, pohištvo, leke, svetlopise, za stroške potovanja v Arte, za zdravila in zdravnika, za smodke, duhan, uhanice, dežnike in solnčnike, naročila na časnike in za druge predmete izročene mu slovom popisa v 1891. in 1892. letu, 1300 gld. pa izročeni mu za troške potovanja v Celovec meseca decembra 1890 in v Mnihovo meseca januarija 1891. leta, za troške zdravljenja, življenja (hrane) in stanovanja, za novce izročene mu za rešitev zastavljenih prstanov, zapestnic, zlate ure, verižice in drugih dragocenostij in za vzdrževanje v preiskovalnem zaporu. Zoper ta zahtevek oglasil je toženec pred vsem a) vgovor nagonmilanja raznih spornih predmetov po §-u 4. ces. pat. od 1. maja 1781, št. 13. in dvorn. dekr. od 27. septembra 1792, št. 53. črka a just. zak. zb.; b) vgovor izvenčasnosti¹⁾ naperjene tožbe, trde, da

¹⁾ Slovenska oblika je *izven*, a ne *izvan*, ker se je razvil v našem jeziku in vseh drugih slovanskih narečjih, izključivši srbsko-staroslovanski poluglasnik *ѣ* v *e* in ne v *a*.

je s sodnim sklepom od 26. aprila 1893, številka 3147 bilo podaljšano skrbstvo nad tožencem radi zapravljenosti na nedoločen čas in da se temu dosledno, ker ni še sam svoj gospodar, ni smelo vložiti zoper njega navedene tožbe, potem se je pa c) vprl tožnikovemu zahtevku, da bi se ga obsodilo v plačilo vtoženih zneskov s pripadki vred. *Ad a)* Raznih tirjatev, izvirajočih iz raznih enovrstnih in stvarjajočih pravi izhod delj časa vršivših se pravnih poslovanj ni možno smatrati za nagomilovanje raznih spornih predmetov zlasti tedaj ne, kadar stoje iste, kakor v navzočem slučaju, med seboj v prav tesni zvezi. Vrhu tega je zadobil pravno krepost odlok od 28. februarija 1894, številka 1201, s katerim se je uvelo pravno postopanje na tožnikovo tožbo, ne da se je poslužil toženec kakega pravnega leka; vsa razprava o vsem navzočnem pravnem sporu se je v bistvu tudi do jedra izvedla in izvršila in z ozirom na vse to ni se moglo ozirati na ta vgovor. *Ad b)* Slovom trditev tožnikovih, imel mu je plačati toženec oba vtožena zneska, čem bi dosegel fizično polnoletnost. Kakor se vidi iz krstnega lista župnega urada pri cerkvi sv. Antona v Trstu od 13. marca 1893, št. 355 narodil se je toženec 29. aprila 1869. leta in je dovršil toraj z dnem 29. aprila 1893. l. dvajset in četrto leto od svojega rojstva. Ker se je vložila tožba 21. februarija 1894. leta, v času toraj, ko je že dosegel toženec pravo svojo polnoletnost, ne more se trditi, da je bila tožba pred časom vložena in to je tem manj trditi, ker podaljšanje skrbstva nad tožencem na nedoločen čas nikakor ne more vplivati na čas, ki sta ga določili pravdajoči se stranki v izpolnitev dogovorjenih dolžnostij, saj je le naravno, da sta imeli oni dve v mislih le oni čas, ko doseže toženec pravo svojo polnoletnost, ker že naprej nista mogli vedeti, da se podaljša skrbstvo nad njim. Radi tega bilo je odbiti tudi ta vgovor. *Ad c)* Kakor se vidi od ene strani iz določbe zakonodavca, da imej maloletnik svojega varuha, ena glavnih namer, odvrčati maloletniku s skušnjo svojo nepodučenega, da ne zapravi lehkomiselnost svojega imenja in da ne vzame na se dolžnostij, ki bi mu bile pozneje v veliko nepriliko in škodo, — zveni od druge strani po določbi §-a 2. obč. drž. zak. ki slove: »čem je zakon prav razglašen, se ne more nihče s tem izgovarjati, da mu ni znan«, resen opomin na ušesa vsem onim, ki hote sklepati kakih pravnih poslov z maloletniki, da odstopijo od takih šepajočih pogajanj v vseh onih slučajih, v katerih

se ne sme obvezovati maloletnik pravnokreпно brez dovoljenja zakonitega svojega zastopstva, kajti njegova obljuba ni pravnokreпna, ni zanj obvezna nego takrat, kadar jo je odobrilo njegovo varuštvo, rekše, kadar jo je odobrilo njegov varuh, v važnejših slučajih pa pristojni njegov sirotinski sodnik (§-a 233., 244. obč. drž. zak.). Ako bi se priznalo tudi resničnimi vse okolnosti v tožbi navedene, na katere opira tožnik svoj zahtevek, moralo bi se odbiti tožbo v vsem njenem obsegu in radi tega nikakor ni bilo umestno, dasi je toženec pobijal iste okolnosti, baviti se z dokaznimi sredstvi, ki jih je ponudil tožnik v oporo svojih trditev. Jasno izhaja namreč iz vse pravde in zlasti še iz prilog odgovora, da se je trošilo za vzdrževanje ml. toženca po 2700 gld. na leto, da so se vrhu te vsote plačali zanj tudi zdravniki in zdravila, da so posebej še plačali se stroški za njegova potovanja in bivanja v zdraviliščih in da je pokrivalo zanj njegovo skrbstvo tudi ne male račune gostilničarjev. Tako je potrosil na leto toženec, mladenič v 20. do 22. letu, kateremu ni bilo brigati se, razen za sebe, za nikogar drugega z dovoljenjem pristojnega sirotinskega sodišča do 3200 gld. — vsoto novcev, s katerim izhaja lahko dasi ne razkošno, a vendar le udobno in spodobno tudi družina več glav pripadajoča že boljšemu meščanstvu. Z ozirom na ne male te vsote, dovoljene ml. tožencu v pokrivanje troškov za vzdrževanje, rekše za življenje (hrano), stanovanje, obleko in za druge reči, po njegovem stanu njemu potrebne in za obrazovanje, ni možno smatrati dajanj, v tožbi navedenih in vršivših se brez dovoljenja sirotinskega sodnika, nikakor potrebnimi za ml. toženca. Le ta dajanja bila so pa njemu v vsakem oziru prav za prav le v škodo, vodeča v moralno in ekonomično njegovo propast, kajti po takih le dajanjih služčih ml. tožencu v gašenje nezdravih njegovih želja in stremljenj, razraščal je v njem nagib, razmetanju in zapravljevosti itak že naklonjeni. Dovoljevaje zakonodavec maloletniku, da lahko razpolaga po §-u 246. obč. drž. zak. z rečmi, ki si jih je sam pridobil s svojim trudom in z rečmi, ki so bile mu izročene, ko je prekoračil leta nedoraslosti, po §-u 247. obč. drž. zak. pa z čistim prebitkom svojih dohodkov, namreč z onim previškom, ki je ostal po pokritji troškov za njegovo vzdrževanje in obrazovanje, hoče slediti pravilnemu in razboritemu načelu obrazovanja in prepušča toraj maloletnika stopnjevaje bolj in bolj samemu sebi, kajti v prirodi ni skokov, in tako

ga pripravlja previdno za pametnega gospodarja njegovega imenja. Pomislivši toraj, da ne more opirati tožnik tožbinega svojega zahtevka ni na določbo §-a 246. obč. drž. zak., ni na določbo §-a 247. obč. drž. zak., ker ni niti trdil, da se je spustil s tožencem v pravna poslovanja glede onih reči, ki so se mu izročile v svobodno razpolaganje in o katerih se je mogel on tudi svobodno obvezovati, in da se ne more sklicavati ni na določbo §-a 248. obč. drž. zak., ker ni še trdil ne, da se je ml. toženec delal polnoletnim v omenjenih poslovanjih; pomislivši, da je tožnik slovom izrecnega svojega priznanja prav dobro vedel, da je bil toženec, ko je sklepal ž njim pravna poslovanja, v tožbi navedena, še maloleten in pod oblastjo varuha in da je vendar-le temu navzlic pogajal se ž njim v vseh pravnih opravilih tako, kakor da je imel opraviti s samosvojo osebo, uživajočo za sklepanje pravnih poslovanj vse državljsanske pravice in dolžnosti; in pomislivši, da je postopal tožnik v vseh poslovanjih, v tožbi navedenih vedoma zoper namere, ki jih je jasno načrtal zakonodavca v obrazovanje maloletnikov, da je postopal toraj navzlic določbam §-ov 233. in 244. drž. zak. navajaje in pripravljaje po sebi že vetrastega maloletnika v nepregledno njegovo škodo, v npravstveno in gospodarstveno pogubo, naj si prepíše sam sebi vse zle posledice nespametnega svojega postopanja in temu dosledno naj tudi samo samega sebi krivi, ako je bilo pravdno sodišče prisiljeno, ne samo odbiti neutemeljeno njegovo zahtevanje, nego tudi obsoditi ga v povračilo pravdnih stroškov, tožencu povzročenih.

Opiraje se na prvih sodnikov razloge, pravni stvari in zakonom odgovarjajoče, potrdilo je višje dež. sodišče njih razsodbo z odločbo od 15. februarija 1897, št. 724. T.

Kazensko pravo.

- a) **Ponudba denarja v namen, da volilec ne da svojega glasu, ali da sploh ne glasuje, učinja poskus kupovanja volilnega glasu.**

Meseca februarija 1897. l. so bile v Pomjanu na Koprščini volitve volilnih mož za državnozborske volitve. Dne 25. omenjenega meseca je prišel Andrej Hrvat v hišo Toneta Pinja, ter je le-tega

nagovarjal naj ne da svojega glasu volilnim možem hrvatske stranke, ali naj se sploh zdrži glasovanja. Pinja ni hotel privoliti. Zato mu je Hrvat, v ložjo dosego svojega namena, ponudil forint rekši: »To imaš v plačilo, a če pojdeš doli (na županstvo), če bit slabo za-te«. Pinja ni sprejel forinta. Na to se je Hrvat oddaljil. Ker sta pa njegove besede slišala še druga dva volilna moža hrvaške stranke, in ker se je bal, da bi ga ovadila radi nevarnega pretenja, se je kmalu zopet vrnil k Pinji ter mu je rekel, naj le gre glasovat, da se mu ničesar slabega ne zgodi.

Državno pravdnštvo je obtožilo Andreja Hrvata radi poskusa pregreška v smislu §-a 8., *lit. a*) kaz. z. in čl. VI. zak. od 17. decembra 1862. l., št. 8. držav. zak. od 1863. l., a tržaško deželno sodišče ga je od obtožbe oprostilo, češ, da je samovoljno odstopil od svoje pregrešne nakane.

Vsled pritožbe državnega pravdnštva je kasacijsko sodišče z rzsodbo od 3. julija 1897, št. 6770 razveljavilo izpodbijano rzsodbo prve inštanice, ter je obtoženca v smislu obtožbe krivim proglasilo.

Razlogi:

Ničnostna pritožba državnega pravdnštva je vtemeljena. Toda pritožitelj bi se bil moral pozivati na § 281., *lit. a*) a ne *lit. b*) št. 9. k. pr. r., kajti samovoljni odstop od poskusa ne ovrača kazni po avstrijskem kazenskem pravu, nego o samovoljnemu odstopu sploh manjka kazniv poskus. Sodni dvor je ustanovil, da je Andrej Hrvat ponudil Tonetu Pinji en forint v ta namen, da ne glasuje za tako nazvano narodno istrsko stranko, ali da se vsaj vzdrži glasovanja, a da se Pinja ni dal premotiti in da je zavrnil predlog. Le ta čin zapopada znak poskušenege pregreška po čl. VI. zak. od 17. decembra 1862. l., št. 8. drž. zak. od 1863. l. Ponudba denarja, v svrhu, da volilec da svoj glas v določenem smislu, ali da se zdrži glasovanja, učinja nedvomno poskus kupovanja glasu, toraj k dejanski izvršitvi pregreška vodeče dejanje, čegar uspeh je bil onemogočen samo zato, ker je volilec zavrnil obtoženčev predlog. Neizvršitev dejanja je toraj posledica od storivčevega naklepa povsem neodvisne okolščine. Zato obstoja kazniv poskus. Ker je pa sodni dvor obtoženca zato oprostil, ker je le-ta, ko mu je bila spodletela podmita volilca, istemu zažugal z besedami: »ako prideš doli, če bit slabo zate«, a koj potem navedeno pretenje odtegnil, zaprosivši

Pinjo odpuščenja in rekši mu, naj le gre volit, za kogar hoče, niso le-te okolščine v nikaki zvezi s poskusom, obstoječem v izpodletelej podmiti in učinjajočem završen in samostojen poskus, nego mogo vplivati k večemu o razsoji o pretenji samem.

Oprostitev obtoženca je toraj pravnopomotna, ter je bilo radi tega po §-ih 281., št. 9., *lit a*) in 288. k. pr. r. pritožbi ugoditi in obtoženca v smislu obtožbe krivim proglasiti *Fitik*

Iz upravne prakse.

O dolžnosti gospodarjevi povrniti bolniške stroške za posla v smislu §-a 21. poselskega reda za Kranjsko.

Povodom crkvenega somenja pri podružnici sv. Ane, občina M. so brez prvoljenja županstva nekateri kmečki fantje iz topičev streljali ter si je pri tem pastir F. R. vsled lastne krivde prizadjal težko telesno poškodbo. Z ozirom na način in nevarnost poškodbe podal se je isti takoj v bolnišnico v Ljubljano, ne pa, da bi bil o tem preje gospodarja obvestil.

Upraviteljstvo deželnih dobrodelnih zavodov je zahtevalo od gospodarja J. P. v smislu poselskega zakona za Kranjsko povrnitev bolniških stroškov za 28 dni po 80 kr. na dan, ter prosilo okrajno glavarstvo v L. za rzsodbo.

Pri zaslišanji je gospodar J. P. odklanjal vsako odgovornost in dolžnost za povrnitev stroškov, sklicevaje se na to, da se je njegov pastir F. R. po lastni kaznivi krivdi poškodbo prizadjal, ne pa v službi in da se je brez njegove vednosti ali dovoljenja podal v bolnišnico.

Okrajno glavarstvo v L. je rzsodilo tako-le:

J. P. gospodar pastirja F. R. je dolžan upraviteljstvu deželnih dobrodelnih zavodov povrniti stroške za postrežbo in lečenje F. R. za čas od 26. julija do 22. avgusta 1896. leta, to je za 28 dni po 80 kr. na dan, v skupnem znesku 22 gld. 40 kr. in sicer tekom 8 dni pod ogibom eksekucije; a gospodar J. P. je opravičen te stroške od mezde pastirja F. R. trgati, ker je pastir po svoji krivdi si poškodbo oziroma bolezen prizadjala.

Razlogi te rzsodbe so nastopni:

Po §-u 21. poselskega reda za Kranjsko mora gospodar, ako posel zbolil za njegovo postrežbo in lečenje 4 tedne skrbeti in se